

ga ali vsaj natančno popisati. Pa dozdej so mi le toliko vedeli povedati, da nosi zelene očali in je kak Francoz ali Anglež. Kedar zdaj pride, ga bo bankir skušal pridržati, med tem pa bo v stranskem oddelku pripravljen fotograf njegov obraz fotografiral.“

„Haha! Po fotografski sliki ga bode dotični pomočnik že spoznal. Toda, gospod Schmid, idiva. Zdaj imam že zopet toliko sape, da lahko greva nazaj. Potoma se lahko še kaj pogovoriva.“

Lahko si vsak misli, kako je bilo po tem pogovoru Dolarju pri srcu. On čaka in čaka Spitlerja, med tem pa je pod imenom „Schmid“ že davno, gotovo že pred njim, prišel v S. Francesco. Zdaj bi bil — se vé da — v njegovih rokah, ako bi imel kako pomoč. Da mu pa na policije in sodnije pomoč ni se zanašati, to mu je jasno po lastnih besedah Spitlerjevih, kateri je po policiji skoro s prstom dobil svarilo, česa se mu je bati in kaj naj stori. S pravico in javno silo ne more hudodelniku do kože, to mu je brž jasno, spustiti pa svojega plena tudi noče na noben način, zato sklene z zvijačo nadalje ravnati.

Brž ko sta Spitler ali „Schmid“ in Bernard odšla, stopi tudi on za njima in vzame očali z oces, ker mu beseda Spitlerjeva, da norec nosi zelene očali, še doni po ušesih. Najprvo tedaj je treba zvedeti za stanovanje Spitlerjevo, kako dalje se ravnati, to hoče pozneje premišljovati.

Sprehajališče se med tem bolj in bolj oživi, ker je opoldanska vročina nekoliko se vlegla, zato mu je lahko približati se onima, za katerima je šel. Res ga nista zapazila in ko se pred neko hišo vstavita, gre pogumno memo in sliši Spitlerja, katerega še enkrat natanko v obraz pogleda, reči: „Na večer ob devetih. V prvem nadstropji na cesto, saj veste“.

Dolar si brž zapomni hišno številko in imé ceste, potem gre domú, da bi skoval nov načrt, po katerem bi Spitlerja dobil v pest. Kak načrt si je skoval, bo iz sledečega razvidno. (Dal. prih.)

Politične stvari.

Podobe iz državnega zbora na Dunaji.

„Fallen seh' ich Zweig auf Zweig“.

V državnem zboru na Dunaji se vse luši od ministerstva; čedalje redkejši postajajo prijatelji njegovi. V zadnjem listu že smo omenili interpelacijo „naprednega“ kluba (s podpisi grofa Coronini-a in 25 drugimi), ki, prej popolnoma ministersk, je zdaj odločno stopil v opozicijo zoper Auersperg-Lasserja.

Danes imamo poročati o važni novici, da je baron Kellersberg, prej ud „levega (ministerskega) središča“, iz te stranke prestopil k „naprednemu“ klubu, čegar vodja hoče biti. Svoj preskok je podprl s sledečim pismom do barona Eichhofa, predsednika kluba levega središča: „Če prav ne po klubu, vendar iz zanesljivega vira sem zvedel, da je klub levega središča ukrenil pritrditi najnovejšim predlogom vlade o pogodbi z Ogrji. Jaz sicer dobro vem, da mene, če tudi sem ud odseka za dotično pogodbo, ta klubov sklep ne veže, — al tù gre za politično vprašanje velike važnosti za prihodnost Avstrije in tu mora vsak jasno in javno izreči svojo misel. Skočca že sem bil namenjen, pritrditi podaljšanju pogodbe od leta 1867., a ustaviti se vsakemu večjemu bremenu za Avstrijo. Jaz sem bil in sem še vseskozi te misli, da dogovori o razdvojenji banke stresajo v temelju blagor Avstrije in so početje, ki bo nam za več časa škodljivo, ker bo o denarnih zadevah priklenilo nas na slabo finančno stanje Ogersko, tako, da se še ne vé, kdaj bo mogoče

nam vrediti denarne razmere. Tudi v drugih rečeh bo Avstrija po sedaj nameravani pogodbi vseskozi na slabšem; tako z uravnavo davka, z davkom na špirit, pri finančni colnini in pri colnem tarifu, pri katerem so Ogerski interesi do zadnje pičice zavarovani, blagor Avstrije pa se menda nalašč prezira. Ako še pomislim, kako je colna in trgovinska zveza namerjena proti Avstriji, tako, da se Avstriji celó zabraniti hoče, odpreti si pot za trgovino po jako potrebni železnici v Levanto; — če dalje vidimo, da se Avstrija, ne gledé na brezkončno škodo po banki na dvoje razdeljeni, po dogovorih ministerstva sama mora obsoditi k vsakoletni plači 5 milijonov Ogrom, no! in po vsem pritrditev takim dogovorom, zdi se mi prav izdajstvo države. In kaj tacega zahteva ministerstvo od nas še zdaj, ko je po strašni gospodarski krizi 5 let že razdjano naše blagostanje, — zdaj ko že 5 let ne moremo zmagati v proračunu primanjkljeja 20 do 30 milijonov! To zahtevajo zdaj, da bi čez 10 let še več zahtevali; to zahtevajo, čeravno smo leta 1867. brez ugovora dovolili vse, kar so Ogrji hoteli, in nadjali se, da smo s tem našli tla, na katerih bi lahko oboji skupno živeli. Vse to se ne sklada z mojim prepričanjem, zato ne morem in ne smem več biti v klubu levega središča.“ —

Odpad tega moža od ministerske stranke je za ministerstvo tem večje pomenljivosti, ker je edea najodličnejših ustavovercev in bil že večkrat imenovan med kandidati za ministerstvo.

Tako gre prijatelj za prijateljem, novih pa ni. Opozicija postaja čedalje večja. To se bo pokazalo pri obravnavi o pokritji 60 milijonov Andrassy-evih; v delegaciji so bili sicer dovoljeni mu, a državna zbornica ima privoliti še le v to, da se vzamejo na pósodo. Ker so v delegaciji tudi poslanci „državopravne stranke“ glasovali za oni kredit, se je mislilo, da bodo v zbornici vsi udje te stranke potegnili z ministerstvom. Zdaj pa se kaže, da je ta nada prazna, kajti njih načelo je in mora biti: opozicija na vsak način vsem predlogom, ki jih podá sedanje ministerstvo. To veljá posebno o dovoljenji 60 milijonov Andrassy evih, ker se še danes ne vé, čemu jih misli porabiti. Vsak dan se sliši kaj družega; zdaj pravijo, da so ti milijoni namenjeni za nepričakovane primerljeje. Ta razlog menda še ustavoverni stranki ne bo zadosten, zato se utegne primeriti, da bo tudi ta glasovala zoper ministerstvo, in tako je mogoče, da s pomočjo državopravne stranke vlada propade, ker bodo demokrati in pa „naprednjaki“ gotovo zoper predloge glasovali. Propad predloge bi bil pa ministerstvu odločna nezaupnica, po kateri bi moralo odstopiti. Samo „levo središče“, Rusini in Poljaki bi ga ne mogli vzdržati. Slišati je, da bo „državoppravna stranka“ pred glasovanjem še podala izjavo, da nje opozicija ni nezaupnica Andrassyu, ampak le ministerstvu Auersperg-Lasserjevemu; drugemu ministerstvu bi dovolili posojilo. — Koliko je resnice v vsem tem, zvedelo se bo kmalu.

Naši dopisi.

Iz Zagreba (*Poziv vrloj braći, slovenskim učiteljem!*) Centralni odbor za priredjivanje obćih hrvatskih učiteljskih skupština vpredielio je, da će se 3. obća hrvatska učiteljska skupština obdržavati u Osieku i to 4., 5. i 6. rujna (septembra); 3. rujna u večer biti će predskupština.

Slovenski učitelji pokazali su dosada, da pozorno prate naš rad, te su nas kod prijašnjih skupština u znatnom broju i posjetili. Nadamo se, da i ovaj put u Osieku ne će izostati. Naša briga biti će, da jim boravak u Osieku što više vsladimo.

Pristupnice, s kojimi su skopčane polakšice kod vožnje onamo i natrag, bezplatan stan u Osieku itd., dobivaju se po 1 for. kod rav. učitelja kaptolske škole u Zagrebu gosp. Antuna Irgolića.

U Zagrebu, 26. svibnja 1878.

Za centralni odbor:

Ivan Filipović, predsjednik. Ljud. Tomšić, tajnik.

V Gorici 26. maja. — Že spet moram začeti z mrtvaškim oznanilom; današnje bode morebiti Vas Kranjce mikalo. Umrla je po dolgi boleznj 22. t. m. — 71 let stara — grofinja Antonija Attems, rojena baronica Erberg, grajščakinja Dolska („Herrin zu Lustthal und Osterberg“) pod Ljubljano. Rajnka je poslednja svojega rodú. Njen oče (baron Jožef) je bil gojitelj rajncega cesarja Ferdinanda. Velikanski pogreb (v petek večer) se je odlikoval sosebnostjo po tem, da so držali konce mrlaka prvaki tukajšnjega plemstva in da je šlo pred mrtvaškim vozom 119 grof Attemsovih kmetov (hišnih gospodarjev) z gorečimi svečami. Toliko „kolonov“ namreč šteje grof, ki spada med prve veleposestnike na Goriškem. Dediči ranjce grofinje so soprug in petero otrok. — Došla sta mi po pošti 2 lista tukajšnjega „Goriziano“-a od 23. in 24. maja, v katerih gosp. dr. Rojic obravnava sedanjo epidemično bolezen v Št. Andreži, Sovodnjah in drugih bližnjih vaséh. Vsa hvala gre g. dr. Rojic-u, da tako vestno premišljuje in preiskuje prikazni, pretek in nasledke te epidemije, ki je z nenavadnim strahom navdala ljudi in alarmirala tudi naše mesto. Dr. Rojic trdi še zmirom — opirajoč se na dr. Neumanna in na mnogo svojih opazovanj v Št. Andreži, na Peči, v Rupji in Mirnu — da omenjena bolezen je „erythema exsudativum“ — sama na sebi nenevarna bolezen, ki postane nevarna le, če se z bolnikom neumno ravna. — Jaz nisem tako predrzen, da bi hotel o različnih menjjenih med zdravnikih svojo rzsodbo izreči; veseli me pa, da je bilo do sedaj le malo mrličev in še ti so umrli le bolj vsled nespametnega obnašanja med boleznijo, ali pa iz družih vzrokov, kar trdijo tudi ljudje sami in tisti zdravnikih, kateri imajo bolezen za „miliarijo“. Sicer vsaj v Št. Andreži bolezen že ponehava. V Gorici je bil en sam primerljij in določile so se za-nj vse tiste previdnostne naredbe, kakor za kózice. — Ta teden imamo v Gorici dopolnitne volitve za mestno starešinstvo. — Kakor uni dan županijam v Lahih in slovenskim v okraji Gradiščanskem, tako je Nj. veličastvo z najvišim sklepom od 9. maja t. l. odgovorilo na adresu društva „Sloge“, sprejeto na taborjih v Kviškem in Kobaridu. Cesar je z dopadenjem vzel na znanje izraz lojalnosti slovenske. — Dan 21. t. m. je bil za nekatere naše kraje nesrečen dan. Hud vihar s točo smo imeli. Po nekaterih vaséh v Lahih je toča vse do golega potolkla, tako, da morajo ubozi ljudje pšenico žeti in turšico sejati; trte so za 2—3 leta poškodjene; sviloprejk nimajo s čim prerediti in jih vozijo na prodaj po mestni okolici. Tudi proti jugu od mesta je po mestih polovica setev zgubljena in grozdje malo da ne uničeno. Enaka blizo je po mnogih krajih na Ipavskem. Natančniših sporočil še nimamo. — V Coronini-evi hiši je te dni razstava cerkvene oprave.

Iz spodnje Idrije 23. maja. B. L. — Naj oznanim bralcem „Novic“ žalostno prigodbo o strelj in poročam o naših starodavnih nadlogah in škodah, ki jih prizadevajo Idrijske žgalne peči živega srebra. — Dne 21. t. m. popoldan proti 5. uri je strela v hišo Janeza Lapajneto, po domače Gričenkarija, vdarila, 17letno hčer njegovo ubila in hišo požgala. K sreči je veter od hleva proč pihal in tako ga požara obvaroval. Koliko škode, strahú in žalosti je to ubogim starišem prizadelo, lahko si misli vsak človekoljub. — Že od leta 1868. si

zapisujem, koliko živine da našim posestnikom, za vodó Idrijske prebivajočim, po strupenem smradu Idrijskih žgalnih peči pod zlo gré, a se še ni naključilo, da bi bile 3 krave na en dan zvrgele, kar se je zgodilo 20. dne t. m.: ena pri gosp. Jan. Leskovcu je vrgla mrtvo tele, ki je tehtalo kakih 14 funtov, — drugo tele so iz krave živo potegnili pri Mici Kendovi, tehtalo je kakih 15 funtov, — tretje pa pri Matevžu Kavčiču, tudi še živo tele, ki je tehtalo 14 funtov. To je po navadi oznanil gosp. Jan. Leskovic, c. kr. rudarski gosposki, da bi jih prišla pogledat, kakor pri drugih rudarjih, ki dobijo po 5 do 10 gold. odškodnine, — mi drugi pa ne dobivamo nič. Ali bi ne bilo prav, da te dve teleti naprej poslati višji gosposki, da se s temi dokazi prepriča, da so naše večletne pritožbe popolnoma upravičene, in ne bi našim rudarskim gospodom verjeli bolje kakor pravičnim rzsodbam profesorja dr. Mittereggerja in gosp. Kupelwieserja, ki sta jih izrekla dne 30. marca 1874. leta. Letošnje leto smo izgubili že: meseca januarija 1 kravo in 4 teleta, meseca februarija 5 telet, marca meseca 3 teleta aprila 1 kozo, 1 kozliča in 5 telet, meseca maja do današnjega dne 1 tele, — tedaj skupaj: 1 kravo, 1 kozo, 1 kozliča in 18 telet. Mar ni to nič za uboge gospodarje, ki morajo vsak dan se bati, da jih kaka škoda ne zadene?!

Iz spodnjega Zemona na Notranjskem 26. maja. — Zadnjič sem „Novicam“ naznanil smrt spoštovanega našega Jožefa Bilca. Tudi danes nimam nič veselega poročati. Niše minulo eno leto, kar imamo tukaj že trikrat ogenj; zdaj — 18. t. m. — je pogorelo 7 gospodarjev, eno hišo so pa razrušili, ker je že gorela. K sreči je vlekel jug in ogenj od vasi odganjal, sicer bi bila pogorela cela vas, ker so vse strehe slamnate in hiša tikoma stoji pri hiši. Iz bližnjih vasi so nam blagodušno priskočili na pomoč; iz Bistrice so prihiteli z gasilnico, katera je dobro delala. Med vsemi vasmí pa so se najbolje obnašali zgornji Zemonci in Jasenci. Naj le še omenim nekaterih oseb, ki so si na vso moč prizadevale, da ni ogenj naprej segal, ti so: žandar g. Cvetrešnik, trgovec g. Jož. Žnidaršič in naš vrli mlinar g. Andrej Samsa, ki je s svojo družino vred na vseh krajih neutrudljivo delal, kjer je bila nevarnost največa. Pogorelci so razen enega vsi zavarovani, al žalibog, da le za malo, vrh tega pa so tudi vsi zadolženi razen enega premožnega. Ker jim ne bode moč izdelati vsega, kar jim je ogenj pokončal, zato se obračam do dobrotljivih bralcev „Novic“, naj revežem pridejo na pripomoč; zagotavljam jih, da vsak darek bodo sprejeli jako hvaležni. Milodari naj se pošiljajo na grofa Fr. Skribani-a ali pa na gori imenovanega g. Samsa. Naša ustna kronika trdi, da že 300 let ni bilo ognja v naši vasi, pred 300 leti pa je neki cela vas pogorela. Danes, ko to pišem, gromi in sodra (grašica) pada, da je kaj. Sicer je bil ta mesec polju zeló ugoden, al vendar je trava majhna in redka, sadje in trta kažejo prav lepo, druga letina pa le srednje. Čebele nam nočejo letos rojiti; še nihče se mi ni pohvalil, da ima kak roj, pa tudi jaz ga nimam, čeravno so se dobro kazale. — Prijatelj iz Maplunge v Kalabriji mi piše o ondašnji letini; ker je ta dopis precej zanimiv, ga vam priložim. *) J. Potepan Šk.

Iz Litijskega okraja. — Nedavno so bile volitve županov in svetovalcev v 5 občinah. V občini Muljava so bili izvoljeni: za župana Franc Špendal iz Polja, za svetovalca pa France Klemenčič in Janez Kutnar oba iz Muljave, — v občini Gorenja vas: za župana Jožef Nadrah iz Mrzlega polja; za svetovalca pa Janez Končina iz Vélikega Črneta in Jožef Škufca iz

*) Ta dopis prinesemo drugi pot.

Malega Črneta, — v občini Prapreče: za župana Janez Gore iz Spodnjih Prapreč, za svetovalca pa Martin Jevnikar iz Vrhovega in Jakob Smolič iz Spodnjih Prapreč, — v občini Draga: za župana France Čulkar iz Drage, za svetovalce pa France Škufca iz Drage in Janez Zajc iz Vrhpolja, — v občini Luče za župana Jakob Pajk iz Luč, za svetovalca pa Janez Dremelj in Jožef Grčman, oba iz Luč.

S Preserja 25. maja. — Trdno prepričanje, dobra vest in upanje v boljšo prihodnost pomaga olajšati vse težnje sedanjega časa. Tako tudi nas Preserčane in naše okoličane ni strašila dolga pot k volitvi v Borovnico. Ker so „Novice“ v zadnjem listu po pravici volitev Vrhniško imenovale „škandal“ ter dostavile, da imale še deželni odbor enega odbornika voliti, o izvolitvi v Borovnici pa ničesar niso omenile, dovoljujem si bralcem objaviti, da smo 13. dne t. m. imeli skupno voliti Preser, Kamnik in Borovnica. Da se ni ogromno število volilcev sešlo, sme si mi verjeti; povprek rečeno kacih 60 jih je bilo, a volitev bila je vendar zelo burna, da, skoraj smešna za opazovalca obrazov! Očitno kazalo se je tu in tam osebno sovražstvo; al moj namen ni, tu popisavati ta prizor. Dovoljeno naj mi bo omeniti le to, da, ko so se glasovi za odbornika prešteli in smo mi Preserčani videli, da je večina na naši strani, ponosno smo glave povzdignili. B. kandidat F. S. dobil je iz zgoraj omenjenega števila volilcev 18 glasov, naš pa je bil izvoljen z 31 glasovi, in ta je Janez Borštnik iz Dola, ki, če tudi je iz občine Borovniške, vendar veliko zaupanje vživa pri nas. Na to bila je volitev namestnika, pa tudi tu bila je sreča na naši strani; — bil je izvoljen Andrej Petelen iz Brezovice, sedanji župan, ki v tej okolici tudi vživa precejšnje zaupanje. Tako bila je zmaga popolnoma naša, ki se je prej nismo nadejali. Da je ta volitev nekatere Borovničane zelo razjezila, ni čuda, vsaj nobena volitev nikjer ni vsem po volji; eden se je celo drznil reči: „danes ste prišli sem volit, čez 10 let boste pa fronke plačat prinesli“. No, odgovoriti bilo ni na to kaj, kajti dotične postave ne bode ne Peter ne Pavel presukati mogel. Predsednik volitve pa, ko je videl izvolitev prvega, je vstal ter rekel: „h....! ti da jni pridejo, domačih pa ni; ko bi bil jaz prej to vedel, nak da ne bil prišel“. Mi pa pravimo: K vsem volitvam naj pride vsak, kdor ima pravico voliti; to je tudi dolžnost vsacega domačina, komur je mar za blagor domači. Mi smo prepričani, da smo prav volili. Od nas izvoljeni zastopnik nas je koj zagotovil, da hoče, kar njega moči zmorejo, v blagor cele skupine delati. In mi ne dvomimo, da bode „mož beseda“. Preserčan.

Iz Kroke. (Čitalnica naša) napravi na binkoštni ponedeljek veselico z sledečim programom: 1. ob 3. uri popoldne skupni izlet v Kamnogorico, kjer se ob 4. uri začne na vrtu gosp. pl. Kapusa zabava s petjem in godbo, — 2. sprehod na ranjcega dr. Lovro Tomana priljubljeni kraj „Vidovec“, od kodar se po kratkem počitku in godbeni zabavi zopet vrne na vrt Kapusov, — 3. tombola na prostem, — 4. gledališki igri: a) „Vdova in vdovec“, in b) „Sam ne vé kaj hoče“, — 5. ples. (4. in 5. točka programa se vršite v prostorih hiše gosp. M. Pesjaka). Vljudno se vabijo udje čitalnični pa tudi neudje k obilni udeležbi. Vstopnina za neude je 15 kr., udje ne plačajo nič.

Iz Ljubljane. — Zdaj je vse radovedno, kaj bode grof Andrássy delegacijam in pa Dunajskemu državnemu zboru povedal: za kaj bode porabil onih 60

milijonov? Magjari vsakako hočejo boj z Rusijo ali vsaj priprave za ta boj, — tu v Avstriji pa se čuje povsod klic, naj ostane mir. V teh dvojnih kleščah je Andrássy. Če tudi reče, da one milijone potrebuje za ohranjenje miru, se mu bo zavrnilo: čemu pa potem ti milijoni? Po takem utegne vsaj v državnem zboru Dunajskem burno besedovanje nastati še pred binkoštnimi prazniki.

— (Iz seje deželnega odbora 25. maja.) V okrajni šolski svet Radoljski je deželni odbor izvolil župnika gosp. Jan. Ažmana iz Dovjega, — pritrtil predlogu krajnega in okrajnega šolskega sveta, da se Jož. Zajec v učiteljski službi na enorazredni ljudski šoli v Krašnji definitivno potrdi in da se trirazredna ljudska šola v Starem trgu pri Ložu razširi na štirirazredno z 400 gl. plače za 4. učitelja. — Na sl. ministerstvo kmetijstva se je deželni odbor s prošnjo obrnil za državno podporo k stroškom za vino- in sadjerejsko šolo na Slapu, za podučevanje v kmetijstvu v nadaljevalnih ljudskih šolah in za nagrado potnega podučevanja v kmetijstvu; ob enem je deželni odbor povdarjal potrebo, da se napravi za Kranjsko nižja kmetijska in gozdarska šola, — osnuje stalna služba potnega učitelja za kmetijstvo, in da bi se Ljubljanska preparandija gledé na teoretično in praktično podučevanje v kmetijstvu predrugačila. — Izpraznjeno službo sekundarija v tukajšnji deželni bolnici je deželni odbor podelil dr. Francu Zupancu. — Deželni vladi se je poročalo, da je želeti deželne postave za vpeljanje plemenskih bikov v občinah po načrtu družbe kmetijske.

— (Hranilnično društvo) je v petek imelo glasoviti zbor, v katerem so si, kakor nekdanj Welfi in Gibellini, stali nasproti „Novakovci“ in „Kozlerci“; zmagali so „Kozlerci“, ki so od blizo in daleč klicali svoje v zbor, z 14 glasovi proti 11 glasom „Novakovcev“, to je, proti predlogu hranilničnega vodstva, ki je po sklepu lanskega zbora nekdanj „Novakovo“ hišo prav zato kupilo, da bi na tem mestu se zidala nova hiša za pisarnice hranilničnega društva in pa za shrambo zastavljenih stvari. Obojna stranka je imela svojega sporočevalca. Zastopnik hranilničnega vodstva je opozoroval zbor, da pri tej barautiji s stavbeno družbo trpi hranilnica očitno denarno škodo, — da na Kozlerjevem vrtu je za zidanje hiše za 300 □ sežnjevanj manj prostora in da vrh vsega tega se vniči sklep lanskega zbora. Zastopnik stranke stavbenega društva pa je trdil, da na Kozlerjevem mestu ima hiša več svetlobe, je bolj mirna za pisarnice in da, z ozirom na „peticijo par sto meščanov“ se olepša mesto na tem kraju z novo stavbo in novo ulico. — To je popolno objektiven popis navedene razprave. Ali bo po tej stavbi mesto res bolj olepšano kakor bi bilo na mestu nekdanje Novakove hiše, bo še le prihodnost kazala. To pa vendar moramo omeniti, da prav tisti gospodje, ki so za olepšanje Ljubljane po načrtu stavbenega društva žrtvovali zdaj več tisoč goldinarjev, so nedavno odbili vlogo Blejskega županstva, ki je prosilo kakih 500 gold. za izpeljanje že začete ceste okoli Blejskega jezera, s katerim bi se bil olepšal ta kraj, ki po tujih gostih, ki le-sem dohajajo, deželi naši privabi vsako leto nekoliko tisočakov. „Za olepšanja ne sme po štatutih hranilnica denarja trositi“ — se je takrat reklo. „Ja, Bauer, das ist was anderes“ — si zdaj lahko mislijo Blejci. Mi pa pravimo: „Consequenz ist euere Sache nicht, meine Herren!“ In če imate denarja za meščane, morate ga imeti tudi za deželane, vsaj tudi iz dežele dohaja hranilnici veliko denarja.

— Gospod Peter pl. Radise je vredil starodavno knjigarno kneza Karlosa Auersperga v tukajšnjem „Fürstenhofu“, katera šteje 3257 del v 7000 zvezkih.

Opomba. Ako bi bilo vreme neugodno, odpade 2. točka programa in se vršite 1. in 3. točka v hišnih prostorih gosp. pl. Kapusa. Odbor.

— Franceta Bolè-ta iz Koč v Postojnskem okraji, ki je bil obdolžen, da je lansko leto iz Trsta domú potujočega trgovca z lesom Andreja Kalistra grozovito umoril, so porotniki, umora z razbojem krivega spoznali, in sodnija ga je v smrt na vislice obsodila. 20letni hudodelec je trdovratno umor tajil in se pri vsi obravnavi silno predrzno obnašal, celó oklic razsodbe na smrt ga na videz celo nič ni ganil; z zaničljivim pogledom je porotnike ozmerjal rekoč: „tako dalje pridemo, če kmet kmeta sodi.“

— Veliko senzacija je uničil samomor gosp. Hafnerja, ki je bil sekundarij v tukajšnji bolnišnici, pretekli teden šel v Gradec, da se ondi podvrže zadnji preskušnji za doktorat, pa se tam vstrelil, ko preskušnje ni srečno prestal. — Ker se to večkrat zgodi, da morajo rigorozanti preskušnje ponavljati, je bilo častiljubje nesrečnega, sicer spoštovanega mladenča pač prenapeto, da je segel po svojem življenji. Žalibog, da so samomori postali kužna bolezen sedanjega časa.

— (8 mladih volkov) sta Jožef Hribar in Janez Zupančič iz Tisovca 19. dne t. m. vbila v gozdu Blorški vrh imenovanem na Kočevskem.

— „Sokol“ napravi, če bo vreme ugodno, prihodajo nedeljo zjutraj sprehod na Rožnik k sv. maši, zvečer pa v čitalnični restavraciji veselico s petjem in telovadbo, pri kateri bo sodelovala vojaška godba.

— (Naznanilo). Iz Gradca nam je gosp. dr. H. Vitorelli poslal naznanilo, da koncem tega leta pride v tiskarni „Gutenberg“ na svitlo:

„*Gewerbliches Adressbuch für die südlichen Provinzen Oesterreichs*“, als: *Steiermark, Kärnten, Krain, Tirol mit Vorarlberg, Triest mit Görz, Gradiska und Istrien, Dalmatien, Civil- und Militär-Croatien und Slavonien.*

Ker bode ta imenik vsem obrtnikom in trgovcem, pa tudi advokatom, notárjem in zdravnikom dobro došel, ga moramo tem bolj našemu občinstvu priporočati, ker bode sestavljen po uradnih izviri, tedaj, kolikor mogoče, popoln in zanesljiv. Da se nihče ne okupi, je založnik stvar tako vredil, da denar za iserate in naročbo se bode s poštnim povzetjem še le takrat plačati imel, ko se inseratu ali naročniku ta knjiga pošlje.

Iz tega je očitno, da imamo tukaj z poštnim povzetjem in važnim delom opraviti, ki bode vstrezalo potrebščinam trgovskim in obrtniškimi. Cena knjigi v knjigarnah bode 6 gold. Vredništvo.

— (Nekaj sl. mestnemu magistratu.) Na Šentpeterskem predmestju od Melcerjeve hiše naprej je ponoči ob nedeljah in praznikih in ob večerih pred njimi po ulicah tako strašansko upitje pa tudi pretepavanje, da ondašnjim stanovalcem ni mogoče spati in da mora sploh miroljubnega človeka sram biti, da se kaj tacega skoraj v sredi mesta godi. Več hišnih gospodarjev nas je tedaj naprosilo, sl. magistrat na ta nemir opozoriti, da bi se zabranili navedeni škandali.

Novičar iz domačih in tujih dežel.

Z Dunaja. — Po preteku veliko veliko let je Avstrija 25. dne t. m. malo večja postala: Turki so namreč na sv. Urbana dan zapustili majhno trdnjavo Ada-Kaleh na Donavskem otoku poleg Oršove in jo prepustili Avstriji. Če nova „Presse“ ne laže, jo je še tisti dan posedla Avstrijska armada.

— 28. dne t. m. je imela Ogerska delegacija sejo, v kateri je grof Andrassy razložil porabo 60 milijonov. Avstrijska delegacija ni še začela svojih obravnav.

— Zbornica gospôska je v seji 21. dne t. m. gosp. dr. Kalteneggerja, deželnega glavarja Kranjskega, za uda državne sodnije imenovala.

Štajersko. — V narodnem shodu, o katerem je bilo v zadnjem našem listu rečeno, da ga na 26. dne t. m. gospodje dr. Vošnjak, dr. Dominkuš in dr. Serbec skličejo v Žavec, je bilo sklenjeno, že zdaj na vso moč na to delati začeti, da o prihodnjih volitvah za deželni in državni zbor zmagajo kandidatje Slovenci, ki jih bode priporočal národní volini odbor.

Iz Zagreba. — Preuzvišeni biskup Strossmayer je potoval po doljnem Sremu, kjer je delil sv. sakrament birme; iz Zemuna se je 23. dne t. m. s posebnim parobrodom podal v Beligrad, ker ondašnji katoličani spadajo pod njegovo biskupsko vlast. Došlega v Beligrad pričakovali so knezovi pobočnici in mestni načelnik. Prva pot njegova je bila v katoliško kapelo Avstrijskega konsulata; na večer je bil povabljen na obed h knezu Milanu.

Iz Prage. — Dr. V. Belsky, eden najodličnejših rodoljubov slovanskih, je 22. dne t. m. nagle smrti umrl.

Nemčija. — Stari cesar Vilelm zdaj, ko je odšel smrtni nevarnosti, se je menda, pa prepozno začel kesati, da je dopustil „kulturkampf“ v svoji državi; vsaj je unikat ministrom veleval, naj delajo na to, da se zadržijo prekucijske nakane in naj skrbijo, da ljudstvo vere ne zgubi. Kaj pa Bismark?

Angleško. — Angleži utegnejo kmalu domá dokaj dela dobiti. Čedalje bolj se glasi nevolja proti bojoljubju kraljice in vlade. Delavci razsajajo po več krajih.

Francosko. — Entuzijazem za razstavo se je precej ohladil, ker se vé, da stroški za njeno napravo ne znašajo 9, ampak 44 milijonov frankov in je v severnih Francoskih okrajih nad 20.000 delavcev brez zaslužka. Nameravana Voltairova svečanost je šla rakom žvižgat.

O Rusko-Turških zadevah. Po prizadevanji grofa Šuvalova in Nemškega careviča bo vendar prišlo do kongresa v Berlinu, h kateremu so povabila že razposlana. Pri tem kongresu se bodo dogovorili o zasedenji dežel, vprašanje o Besarabiji in vojnem odškodovanju pa ostane pridržano Rusiji sami. Tu sklenjene pogodbe imajo stopiti na mesto dogovorov v sv. Stefanu. — Kar se tiče Avstrije, bodo menda že na Dunaji sestavili predloge za kongres. Bosna in Hercegovina imate menda po Avstrijskih zahtevah biti prepovedana jabelka za Srbijo in Črnogoro. Ta se ne sme raztegniti do Skadra, tudi ne obdržati pridobljenega dela Arbanije, najmanj pa Bar in Ulcinj; Avstrija bi jej dopustila zvezo z morjem le preko Bojana, luko Spič bi smela imeti le, če se postavi pod kontrolo Avstrijsko. To kaže skoro, kakor da bi Avstrija imela strah pred Črnogoro. — Avstrija je posedla Adakaleh ob Donavi s privoljenjem drugih oblasti, pa zato, da se zopet odpre vožnja po Donavi.

Žitna cena

v Ljubljani 25. maja 1878.

Hektoliter v nov. denarji: pšenice domače 9 fl. 10. — banaška 10 fl. 5. — turšice 6 fl. 20. soršice 6 fl. 80. — rži 6 fl. 34. — ječmena 5 fl. 63. — prosa 7 fl. 3. — ajde 5 fl. 85. — ovsa 3 fl. 25. — Krompir 2 fl. 50 kr. 100 kilogramov.

Loterijne srečke:

v Gradcu	} 25 maja 1878:	18.	56.	51.	90.	20.
na Dunaji		4.	20.	86.	56.	47.

Prihodnje srečkanje v Gradcu in na Dunaji 8. junija 1878.